

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
SKUPŠTINA

Materijal za sjednicu

**a) INFORMACIJA O PROVEDBI
AKCIJSKOG PLANA
DESETLJEĆA ZA
UKLJUČIVANJE ROMA
2005. - 2015. NA PODRUČJU
OSJEČKO-BARANJSKE
ŽUPANIJE**

**b) PRIJEDLOG AKCIJSKOG
PLANA ZA ROME NA
PODRUČJU OSJEČKO-
BARANJSKE ŽUPANIJE
U 2012. GODINI**

Materijal pripremili:

- *Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Osječko-baranjske županije*
- *Upravni odjel za prosvjetu, kulturu, šport i tehničku kulturu Osječko-baranjske županije*
- *Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb Osječko-baranjske županije*
- *Hrvatski zavod za zapošljavanje Područna služba Osijek*
- *Tajništvo Osječko-baranjske županije*

Osijek, studenoga 2011.

a)

**INFORMACIJA O PROVEDBI
AKCIJSKOG PLANA DESETLJEĆA
ZA UKLJUČIVANJE ROMA
2005. - 2015. NA PODRUČJU
OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE**

1. UVOD

U Osječko-baranjskoj županiji, prema popisu stanovništva iz 2001. godine, živi 977 Roma te je ova Županija na trećem mjestu po broju Roma u Republici Hrvatskoj, iza Međimurske županije i Grada Zagreba.

Vlada Republike Hrvatske donijela je 2003. godine Nacionalni program za Rome u cilju ostvarivanja Ustavom i pravnim sustavom Republike Hrvatske zajamčenih prava te uklanjanja svih oblika diskriminacije. Nacionalnim programom za Rome želi se na sustavan način pomoći Romima u poboljšanju uvjeta življenja te osigurati ravnopravnost pripadnika romske nacionalne manjine s ostalim građanima Republike Hrvatske. Program ukazuje na osnovne probleme s kojima se susreće romska populacija i sadrži niz kratkoročnih i dugoročnih mjera u području zapošljavanja, odgoja i obrazovanja, zdravstva, socijalne skrbi, stanovanja i rješavanja statusnih pitanja.

Republika Hrvatska pristupila je Desetljeću uključivanja Roma što su ga pokrenuli Otvoreno društvo i Svjetska banka te izradila Akcijski plan za Rome za razdoblje od deset godina odnosno od 2005. do 2015. godine. Akcijski plan sadrži poglavlja: stanovanje i prostorno uređenje, predškolski odgoj, osnovno, srednje i visokoškolsko obrazovanje te obrazovanje odraslih, zdravstvo i zapošljavanje Roma, s naznačenim mjerama, nositeljima i rokovima provedbe te potrebnim financijskim sredstvima. Nositeljima provedbe niza predviđenih mjera određene su, između ostalih, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Od donošenja Nacionalnog programa za Rome i Akcijskog plana Desetljeća za uključivanje Roma 2005. - 2015. u cilju integracije u društveni život i procese odlučivanja u lokalnoj i široj zajednici, postignut je znatan napredak na svim područjima.

Vijeće romske nacionalne manjine Osječko-baranjske županije izabrano je 10. srpnja 2011. godine, treći puta od kako se održavaju izbori za vijeća i predstavnike nacionalnih manjina. Osječko-baranjska županija financira rad i administrativne poslove Vijeća s iznosom od cca 90.000,00 kuna godišnje. Za programe i manifestacije romskih udruga redovito se dodjeljuju sredstva sukladno Programu javnih potreba u kulturi i Programu financiranja programskih aktivnosti udruga od interesa za Županiju te iz sredstava proračunske zalihe, temeljem zahtjeva romskih udruga.

Na razini Osječko-baranjske županije od 2005. godine djeluje Savjet za nacionalne manjine, radno tijelo Župana, koje prati stanje i razmatra pitanja u svezi s ostvarivanjem i zaštitom Ustavom, zakonom i drugim propisima zajamčenih sloboda i prava etničkih i nacionalnih zajednica ili manjina iz nadležnosti Županije te potiče, podupire i predlaže mjere pospješivanja ostvarivanja prava nacionalnih manjina na ovome području.

Radi osiguranja kontinuiranog praćenja i poticanja provedbe aktivnosti i mjera propisanih Nacionalnim programom za Rome i Akcijskim planom Savjet za nacionalne manjine Osječko-baranjske županije osnovao je u veljači 2007. godine Povjerenstvo za praćenje provedbe Nacionalnog programa za Rome na području Osječko-baranjske županije, koje ima zadaću praćenja provedbe Nacionalnog programa za Rome na području Županije, predlaganja i poduzimanja mjera i aktivnosti usmjerenih sustavnoj i učinkovitoj realizaciji Nacionalnog programa te izvještavanja Savjeta za nacionalne manjine i nadležnih državnih tijela o provedbi Nacionalnog programa.

Povjerenstvo za praćenje provedbe Nacionalnog programa za Rome Vlade Republike Hrvatske održalo je 15. srpnja 2011. godine sjednicu u Osijeku. Sjednici su bili nazočni predstavnici Osječko-baranjske županije i Grada Osijeka, a upriličen je i susret s predstavnicima Roma te obilazak "romskog naselja" u Bistrincima.

2. PROVEDBA AKTIVNOSTI I MJERA U PODRUČJU PROSTORNOG UREĐENJA I OKOLIŠA

Na području Osječko-baranjske županije izrađeni su i doneseni svi prostorni planovi uređenja općina/gradova. Temeljem Zakona o prostornom uređenju i gradnji ("Narodne novine" broj 76/07., 38/09., 55/11. i 90/11.) i Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 33/01., 60/01., 129/05., 109/07., 125/08. i 36/09.), jedinice lokalne samouprave su nadležne i dužne skrbiti o svom prostoru na principima održivog razvitka. Iz tih obveza proizlazi i pravo jedinice lokalne samouprave na utvrđivanje građevinskih područja kroz prostorne planove uređenja općina/gradova, te planiranje infrastrukture neophodne za funkcioniranje naselja.

Tijekom izrade prostornih planova uređenja općina/gradova, na inicijativu Zavoda za prostorno uređenje, sve lokacije naseljene Romima registrirane u Programu aktivnosti i mjera za unaprjeđenje stanja prostora i okoliša lokacija naseljenih Romima Osječko-baranjske županije unesene su u građevinska područja. Ovaj korak smatra se presudnim u integriranju Roma u lokalnu i regionalnu sredinu budući se gospodarenje i uređenje prostora mora provoditi u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju i gradnji.

Pokrivanjem prostora Osječko-baranjske županije novom generacijom prostornih planova osigurani su preduvjeti za izgradnju infrastrukture koja koristi svim stanovnicima Osječko-baranjske županije, pa tako i Romima koji žive na području Županije. Potreba izgradnje infrastrukture i izgradnja stambenih zgrada utvrđene su prostornim planovima, kao mjere i aktivnosti koje je potrebno provoditi gotovo na svim lokacijama naseljenim Romima.

2.1. Sažetak programa aktivnosti i mjera za unaprjeđenje stanja prostora i okoliša lokacija naseljenih Romima za Osječko-baranjsku županiju

Nacionalnim programom za Rome propisana je izrada županijskih programa aktivnosti i mjera za unaprjeđenje stanja prostora i okoliša lokacija naseljenih Romima koji treba detaljno odrediti:

- radnje i radove koje je potrebno provesti,
- način, rokove i subjekte zadužene za provedbu,
- sredstva potrebna za izvršenje i
- izvore sredstava.

Skupština Osječko-baranjske županije donijela je 15. srpnja 2005. godine Program aktivnosti i mjera za unaprjeđenje stanja prostora i okoliša lokacija naseljenih Romima za Osječko-baranjsku županiju ("Županijski glasnik" broj 10/05., u daljnjem tekstu: Županijski program), a izvadak iz Županijskog programa dostavljen je svim općinama i gradovima na čijem području žive Romi.

2.2. Prostorni razmještaj i tipovi lokacija na području Osječko-baranjske županije na kojima žive Romi

Koncentracija romskog stanovništva, a time i lokacija, najveća je na području Baranje. Skupni prikaz lokacija na kojima žive Romi s osnovnim prostornim pokazateljima daje se nastavno u tablici 1.

Lokacije su, ovisno o odnosu prema građevinskom području i legalnosti izgradnje, sistematizirane na sljedeće tipove:

- bespravno izgrađene lokacije izvan građevinskih područja naselja: lokacije 6 (djelomično), 10, 13 (manjim dijelom), 14 (manjim dijelom), 20 (manjim dijelom);
- bespravno izgrađene lokacije unutar građevinskih područja naselja, ali na površinama suprotne namjene: lokacije 1 (djelomično), 2 (djelomično), 5 (gospodarska namjena);

- bespravno izgrađene lokacije unutar građevinskih područja na površinama planom predviđenim za predmetnu namjenu: lokacije 1 (djelomično), 2 (djelomično), 3, 4, 6 (djelomično), 12 (djelomično), 13 (većim dijelom), 14 (većim dijelom), 15 (djelomično), 18, 19, 24 (djelomično), 25, 31 (djelomično);
- legalno izgrađene lokacije: 7, 8, 9, 11, 12 (djelomično), 15 (djelomično), 16, 17, 20 (većim dijelom), 21, 22, 23, 24 (djelomično), 26, 27, 28, 29, 30, 31 (djelomično).

Županijski zavod za prostorno uređenje zatražio je i očitovanje Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva - Odjela inspeksijskog nadzora, Područna jedinica u Osijeku o broju inspeksijskih postupaka koji se vode na lokacijama naseljenim Romima. Očitovanjem od 17. veljače 2005. godine Odjel inspeksijskog nadzora, Područna jedinica u Osijeku, rečeno je da nisu vođeni inspeksijski postupci na lokacijama naseljenim Romima. U razdoblju prije toga vođeno je desetak upravnih inspeksijskih postupaka.

Vezano na građevinsko stanje objekata može se reći da većinom nije zadovoljavajuće na lokacijama koje su izdvojene, a na integriranim lokacijama stanje je uglavnom zadovoljavajuće.

Komunalna opremljenost je različita: lokacije najčešće imaju električnu energiju, uličnu rasvjetu i cestu, a najlošije je stanje po pitanju opremljenosti javnim vodovodnim te odvodnim i kanalizacijskim sustavima. Izgrađenost ovim sustavima u romskim naseljima najčešće ovisi o njihovoj izgrađenosti u samom naselju kome pripadaju.

Općenito se može reći da na lokacijama nema značajnijih izdvojenih sadržaja javne društvene infrastrukture, budući da se za socijalne i društvene potrebe koriste postojeći javni sadržaji u naseljima, što se s obzirom na veličinu i prostorni razmještaj romskih lokacija ocjenjuje zadovoljavajućim.

Tablica 1. Skupni prikaz lokacija na kojima žive Romi

Red. Broj	GRAD/OPĆINA i lokacija	Veličina lokacije u ha cca	Vlasništvo	Grad. stanje objekata	OPREMLJENOST INFRASTRUKTUROM						
					El. energija	Vodovod/bunar	Kanalizacija	Septička jama	Telefon	Cesta u asfaltu	Ulična rasvjeta
1.	GRAD BELI MANASTIR Ulica Josipa Pančića*	4,6	države, grada, vlastito	dobro do loše	+	+/-	-	+	-	+	+
2.	Ulica Petra Berislavića* i	1,3	države, grada, vlastito	minimalni standard do loše	+/-	+/-	-	+	-	+	+
3.	Zagrebačka ulica*	2,7	države, grada, vlastito	minimalni standard do loše	+/-	-	-	+	-	+	+
4.	GRAD BELIŠĆE naselje Bistrinci - ulica Marka Oreškovića*	2,9	države, grada, vlastito	minimalni standard do loše	+/-	+/-	-	-	-	+/-	-
5.	GRAD OSIJEK Vinogradska ulica 140	0,2114	države	minimalni standard do loše	+	+	-	-		+	+
6.	naselje Tenja - ulica Matije Vlašića 1a-1c*		grada	dobro do minimalni standard	+	+	+	-	+	+	+
7.	pojedinačne lokacije				+	+	+	-	+	+	+
8.	GRAD VALPOVO Ulica S.S.Kranjčevića 6		vlastito	dobro, jedna građevina loše	+	+	+	+	+	+	+
9.	Naselje Nard		vlastito	dobro, jedna građevina loše	+	+	+	+	+	+	+
10.	Naselje Šag		vlastito	dobro, jedna građevina loše	+	+	+	+	+	+	+
11.	OPĆINA BILJE Konkološ	0,5	vlastito	loše	+	-	-	-	-	+	+
12.	naselje Vardarac - Ružina ulica*	1,81	državno, privatno, vlastito	minimalni standard do loše	+	-	-	-	-	-	-
13.	OPĆINA DARDA Ulica Jablanova*	26,49	vlastito	minimalni standard do loše	+/-	+/-	-	+	-	-	+
14.	Ulica Nikole Šubića Zrinskog*	5,8	državno	loše	+		-	+	-	+	+
15.	đio oko groblja	1,6-1,8	vlastito	dobro do loše	+/-	+/-	-	+	+	+	+
16.	OPĆINA ERDUT lokacije potpuno integrirane u lokalnu sredinu	0,095	vlastito	dobro	+		+			+	+
17.	OPĆINA JAGODNJAK naselje Bolman-dijelovi ulica S. Bertić i A. Dobroslav	0,7	vlastito, državno (1 čestica)	minimalni standard	+/-	-	-	+	+	-	+/-
18.	naselje Jagodnjak-Ekonomija*	4,0	državno, privatno	loše	+/-	-	-	-	+	-	+/-

19.	OPĆINA KNEŽEVI VINOGRADI Ulica 1. maja*	1 ha	državno	minimalni standard do loše	+	+/-	-	+	+/-	-	+/-
20.	Glavna ulica - istočni dio	-	općine i vlastito	dobro do minimalni standard	+	+	-	+	+	+	+
21.	OPĆINA MAGADENOVAC naselje Šljivoševci-Ulica VI.Nazora 34	0,34	vlastito	dobro	+	-	-	+	-	+	+
22.	naselje Lacići-Ulica Andrije Kačića 14 i 16	0,98	vlastito	dobro	+	-	-	+	-	+	+
23.	naselje Beničanci (dijelovi nekoliko ulica)	2,42	vlastito	minimalni standard do loše	+	+/-	-	+	-	+	+
24.	OPĆINA PETLOVAC naselje Torjanci - Dravska ulica*	3,84	općine i vlastito	minimalni standard do loše	+	+/-	-	-	+/-	+/-	+/-
25.	OPĆINA PODGORAČ naselje Budimci - dio naselja		privatno	dobro	+	-	-	+	+	+	+
26.	naselje Razbojište - dio ulice Braće Radića		vlastito	dobro	+	-	-	+	+	+	+
27.	naselje Podgorač - dio Strossmayerove ulice		vlastito	dobro	+	-	-	+	+	+	+
28.	OPĆINA POPOVAC lokacije potpuno integrirane u lokalnu sredinu										
29.	OPĆINA SEMELJCI lokacije potpuno integrirane u lokalnu sredinu	0,3	privatno i vlastito	minimalni standard	+	+	-	+/-	+	+	+
30.	OPĆINA VILJEVO lokacije potpuno integrirane u lokalnu sredinu										
31.	GRAD NAŠICE naselje Vukojevci - ulica Braće Radića*	10	vlastito, privatno	dobro do loše	+/-	+/-	-	+	+/-	+	+

Izvor: podaci jedinica lokalne samouprave, Vijeće romske nacionalne manjine

Napomena: podaci do kojih se nije uspjelo doći nisu uvršteni u tablicu

lokacije označene * označavaju tzv. "romsko naselje" tj. lokacije koje nisu u potpunosti integrirane

Obrazloženje oznaka uz vlasništvo:

države: državno vlasništvo, tj. vlasništvo Republike Hrvatske

grada: vlasništvo jedinice lokalne samouprave - grada

općine: vlasništvo jedinice lokalne samouprave - općine

privatno: vlasništvo fizičke osobe, ali ne Roma koji tu žive (tuđe vlasništvo)

vlastito: vlasništvo fizičke osobe, Roma koji tu žive

2.3. Detaljni prikaz lokacija s mjerama i aktivnostima za unaprjeđenje stanja i rekapitulacija potrebnih financijskih sredstava

Sustav planiranja i uređenja naselja nije utemeljen na principima nacionalne ili etničke pripadnosti stanovništva niti se na toj osnovi vode podaci o prostoru i korisnicima prostora. Zbog toga su se podaci uglavnom prikupljali uz pomoć jedinica lokalne samouprave koje su bolje upoznate sa stvarnom situacijom na terenu te uz pomoć pripadnika romske nacionalne manjine i predstavnika Roma u vijećima nacionalnih manjina.

Uređenje prostora, odnosno naselja mora se provoditi u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju i Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi. Rješavanje prostornih problema samo je jedan od preduvjeta za integriranje Roma u lokalnu i regionalnu sredinu. Osim prostornog aspekta, potrebno je riješiti i socijalna pitanja što prije svega uključuje pitanja školovanja, osposobljavanja za rad, zapošljavanja i slično.

Na osnovi prethodnih analiza i prikupljenih podataka predlažu se za svaku pojedinačnu lokaciju mjere i aktivnosti koje je potrebno provesti za unaprjeđenje stanja kojim će se poboljšati uvjeti stanovanja Roma. To, prije svega, uključuje izradu, donošenje i provedbu dokumenata prostornog uređenja i uređenja zemljišta, što je sve u nadležnosti jedinica lokalne samouprave (gradova i općina). U tablicama se za svaku značajniju pojedinačnu lokaciju na kojoj žive Romi daje prikaz postojećeg stanja te prikaz potrebnih radnji i radova koji su potrebni zbog prostornog sređivanja lokacija.

Vežano uz rokove provođenja pojedinih aktivnosti u tablicama su se nastojali dati realni rokovi, s obzirom na iskustvo koliko traju rješavanja imovinsko-pravnih problema, izgradnja infrastrukture i slično. Utvrđeni rokovi u skladu su i s Akcijskim planom "Desetljeća za Rome 2005-2015".

Iz tablice 1. također je vidljivo da je na lokacijama izražen i problem nedovoljne infrastrukturne opremljenosti, prvenstveno po pitanju vodoopskrbe i odvodnje. Stoga se i u Osječko-baranjskoj županiji primjenjuje program Vlade Republike Hrvatske "Romi za Rome", kojim su predviđeni javni radovi na izgradnji infrastrukture za romska naselja. Na kraju poglavlja u tablici 4. dana je rekapitulacija potrebnih financijskih sredstava potrebnih za sređivanje svih lokacija. Sve aktivnosti na izgradnji građevina koje se financiraju na razini Države trebaju se istovremeno pokrenuti i izvoditi na području cijele Županije kako bi se spriječile migracije romskog stanovništva.

Nakon analize postojećeg stanja ocjenjuje se da bi prioritetne aktivnosti trebale biti usmjerene na lokacije na kojima živi više Roma, to jest na tzv. "romska naselja" (lokacije koje su označene simbolom *). Paralelno s izgradnjom novih stambenih građevina, romsko stanovništvo koje će u njima živjeti treba educirati vežano uz stambeni, socijalni i društveni aspekt njihovog preseljenja u nove stambene građevine. Jedinice lokalne samouprave trebaju se u budućnosti većoj mjeri uključiti u rješavanje vlasničkih i infrastrukturnih problema na lokacijama na kojima žive Romi, uključujući u rješavanje tih problema i samo romsko stanovništvo. Objekti (stambene građevine) i infrastruktura čija se izgradnja financira na razini Države trebaju nakon izgradnje biti prenesene u vlasništvo jedinica lokalne samouprave na čijem području se nalaze.

Nastavno se obliku tablice 2. daje Skraćeni prikaz poglavlja IV. Mjere i aktivnosti za unaprjeđenje stanja. Nakon toga daje se i tablica 3. Rekapitulacija potrebnih financijskih sredstava za prostorno uređenje lokacija na kojima žive Romi.

Tablica 2. Skraćeni prikaz poglavlja IV. Mjere i aktivnosti za unaprjeđenje stanja

	GRAD/OPĆINA i lokacija	Mjere i aktivnosti	Koordinatori i nositelji	Rok	Izvori financiranja
1.	GRAD BELI MANASTIR Ulica Josipa Pančića*	otkup zemljišta, izgradnja infrastrukture, izgradnja stambenih građevina	Republika Hrvatska, Grad Beli Manastir, komunalna poduzeća, državna uprava	2011.	Proračun Republike Hrvatske, Grad Beli Manastir
2.	Ulica Petra Berislavića* i	otkup zemljišta, izgradnja infrastrukture, izgradnja stambenih građevina	Republika Hrvatska, Grad Beli Manastir, komunalna poduzeća, državna uprava	2011.	Proračun Republike Hrvatske, Grad Beli Manastir
3.	Zagrebačka ulica*	otkup zemljišta, izgradnja infrastrukture, izgradnja stambenih građevina	Republika Hrvatska, Grad Beli Manastir, komunalna poduzeća, državna uprava	2010.	Proračun Republike Hrvatske, Grad Beli Manastir
4.	GRAD BELIŠĆE naselje Bistrinci - ulica Marka Oreškovića*	otkup zemljišta, izgradnja infrastrukture, izgradnja stambenih građevina	Republika Hrvatska, Grad Belišće, komunalna poduzeća, državna uprava	2010.	Proračun Republike Hrvatske, Grad Belišće
5.	GRAD OSIJEK Vinogradska ulica 140	kupnja ili dodjela zamjenske građevine	Republika Hrvatska, Grad Osijek, pravne osobe	2010.	Proračun Republike Hrvatske, pravne osobe
6.	naselje Tenja-ulica Matije Vlašića 1a-1c*	otkup zemljišta, izgradnja infrastrukture, izgradnja stambenih građevina	Republika Hrvatska, Grad Osijek, komunalna poduzeća, državna uprava	2010.	Proračun Republike Hrvatske, Grad Osijek
7.	pojedinačne lokacije	rekonstrukcija postojećih građevina	Republika Hrvatska, Grad Osijek	2007.	Proračun Republike Hrvatske, Grad Osijek
8.	GRAD VALPOVO Ulica S.S.Kranjčevića 6	dogradnja građevina	Republika Hrvatska, Grad Valpovo	2007.	Proračun Republike Hrvatske, Grad Valpovo
9.	Naselje Nard	izgradnja nove građevine	Republika Hrvatska, Grad Valpovo	2007.	Proračun Republike Hrvatske, Grad Valpovo
10.	Naselje Šag	dodjela zamjenske građevine	Republika Hrvatska, Grad Valpovo	2006.	Proračun Republike Hrvatske, Grad Valpovo
11.	OPĆINA BILJE Konkološ	izgradnja zamjenske građevine	Republika Hrvatska, Općina Bilje	2007.	Proračun Republike Hrvatske
12.	naselje Vardarac-Ružina ulica*	otkup zemljišta, izgradnja infrastrukture, izgradnja stambenih građevina	Republika Hrvatska, Općina Bilje, komunalna poduzeća	2010.	Proračun Republike Hrvatske
13.	OPĆINA DARDA Ulica Jablanova*	otkup zemljišta, izgradnja infrastrukture, izgradnja stambenih građevina	Republika Hrvatska, Općina Darda, komunalna poduzeća, državna uprava	2011.	Proračun Republike Hrvatske
14.	Ulica Nikole Šubića Zrinskog*	otkup zemljišta, izgradnja infrastrukture, izgradnja stambenih građevina	Republika Hrvatska, Općina Darda, komunalna poduzeća, državna uprava	2011.	Proračun Republike Hrvatske
15.	dio oko groblja	otkup zemljišta, izgradnja infrastrukture, izgradnja stambenih građevina	Republika Hrvatska, Općina Darda, komunalna poduzeća, državna uprava	2011.	Proračun Republike Hrvatske
17.	OPĆINA JAGODNJAK naselje Bolman-dijelovi ulica S. Bertić i A. Dobroslav	otkup zemljišta, izgradnja infrastrukture, izgradnja stambenih građevina	Republika Hrvatska, Općina Jagodnjak, komunalna poduzeća, državna uprava	2008.	Proračun Republike Hrvatske
18.	naselje Jagodnjak-Ekonomija*	otkup zamjenskih stambenih građevina	Republika Hrvatska, Općina Jagodnjak	2007.	Proračun Republike Hrvatske

	OPĆINA KNEŽEVI VINOGRADI				
19.	Ulica 1. maja*	otkup zemljišta, izgradnja infrastrukture, izgradnja stambenih građevina	Republika Hrvatska, Općina K. Vinogradi, komunalna poduzeća, društvena uprava	2010.	Proračun Republike Hrvatske
20.	Glavna ulica-istočni dio	otkup zemljišta, rekonstrukcija postojećih građevina	Republika Hrvatska, Općina Kneževi Vinogradi	2008.	Proračun Republike Hrvatske
	OPĆINA MAGADENOVAC				
21.	naselje Šljivoševci - Ulica Vladimira Nazora 34	izgradnja infrastrukture	Republika Hrvatska, Općina Magadenovac	2007.	Proračun Republike Hrvatske
22.	naselje Lacići-Ulica Andrije Kacića 14 i 16	izgradnja infrastrukture	Republika Hrvatska, Općina Magadenovac		Proračun Republike Hrvatske
23.	naselje Beničanci (dijelovi nekoliko ulica)	rekonstrukcija stambenih građevina	Republika Hrvatska, Općina Magadenovac		Proračun Republike Hrvatske
	OPĆINA PETLOVAC				
24.	naselje Torjanci-Dravska ulica*	otkup zemljišta, izgradnja infrastrukture, izgradnja stambenih građevina	Republika Hrvatska, Općina Petlovac, komunalna poduzeća, državna uprava	2010.	Proračun Republike Hrvatske
	OPĆINA PODGORAČ				
25.	naselje Budimci-dio naselja	otkup zamjenskih stambenih građevina	Republika Hrvatska, Općina Podgorač	2006.	Proračun Republike Hrvatske
27.	naselje Podgorač-dio Strossmayerove ulice	izgradnja infrastrukture, rekonstrukcija postojećih građevina	Republika Hrvatska, Općina Podgorač, državna uprava	2007.	Proračun Republike Hrvatske
	GRAD NAŠICE				
31.	naselje Vukojevci-ulica Braće Radića*	otkup zemljišta, izgradnja infrastrukture, izgradnja stambenih građevina	Republika Hrvatska, Grad Našice, komunalna poduzeća, državna uprava	2010.	Proračun Republike Hrvatske, Grad Našice

Napomena: lokacije označene * označavaju tzv. "romsko naselje"

Tablica 3. Rekapitulacija potrebnih financijskih sredstava za prostorno uređenje lokacija na kojima žive Romi

Redni broj	GRAD/OPĆINA I LOKACIJA	cca potrebna financijska sredstva u kunama
1.	GRAD BELI MANASTIR	
2.	naselje Beli Manastir - ulica Josipa Pančića*	9.536.000 - 10.838.000
3.	naselje Beli Manastir - ulica Petra Berislavića*	8.507.000 - 9.626.400
	naselje Beli Manastir - Zagrebačka ulica*	<u>5.636.000 - 6.401.000</u>
		23.679.000 - 26.865.400
4.	GRAD BELIŠĆE	
	naselje Bistrinci - ulica Marka Oreškovića*	10.070.500 - 11.339.000
5.	GRAD OSIJEK	
6.	naselje Osijek - Vinogradska ulica 140	600.000 - 650.00
7.	naselje Tenja - ulica Matije Vlačića 1a-1c*	1.078.000 - 1.289.600
	pojedinačne lokacije	<u>100.000 - 300.000</u>
		1.778.000 - 2.239.600

8.	GRAD VALPOVO naselje Valpovo - ulica S.S. Kranjčevića 6	50.000 - 65.000
9.	naselje Nard - ulica Braće Radića 15	280.000 - 305.000
10.	naselje Šag - ulica Matije Gupca 5	<u>70.000 - 90.000</u> 400.000-460.000
11.	OPĆINA BILJE naselje Bilje - Konkološ	275.000 - 300.000
12.	naselje Vardarac - Ružina ulica*	<u>4.981.500 - 5.628.700</u> 5.256.500-5.928.700
13.	OPĆINA DARDA naselje Darda - ulica Jablanova*	16.466.000 - 18.477.600
14.	naselje Darda - ulica Nikola Šubića Zrinskog*	25.695.000 - 29.118.600
15.	naselje Darda - dio oko groblja	<u>2.471.000 - 2.844.800</u> 44.632.000 - 50.441.000
17.	OPĆINA JAGODNJAK naselje Bolman - dio ulice Sare Bertić, Ankice Dobrokes i dr.	1.778.500 - 2.301.000
18.	naselje Jagodnjak - lokacija tzv. Ekonomija*	<u>1.098.000 - 1.395.000</u> 2.876.500 - 3.696.000
19.	OPĆINA KNEŽEVI VINOGRADI naselje Kneževi Vinogradi - ulica 1. maja*	1.883.500 - 2.160.500
20.	naselje Kneževi Vinogradi - Glavna ulica	<u>160.000 - 190.000</u> 2.043.500 - 2.350.500
23.	OPĆINA MAGADENOVAC naselje Beničanci	30.000 - 40.000
24.	OPĆINA PETLOVAC naselje Torjanci - Dravska ulica*	6.588.500 - 7.420.000
25.	OPĆINA PODGORAČ naselje Budimci - dio naselja	360.000 - 450.000
27.	naselje Podgorač - dio Strossmayerove ulice	<u>248.500 - 302.500</u> 608.500 - 752.500
31.	GRAD NAŠICE naselje Vukojevci - ulica Braće Radića*	5.588.500 - 6.304.500
	SVEUKUPNO:	103.551.000 - 117.827.200

2.4. Prikaz tipskih stambenih građevina (obiteljskih kuća) korištenih u obnovi

Programom je predviđena izgradnja novih (zamjenskih) građevina po principu i na način obnove stambenih građevina (obiteljskih kuća) koje su bile srušene u Domovinskom ratu.

Ovaj način je predložen iz nekoliko razloga:

- razrađen je sistem po principu određenog broja m² za svakog člana obitelji;
- potvrđen je u praksi, tj. čitava organizacija obnove obuhvaća više jedinica lokalne samouprave tj. cijeli teritorij Republike Hrvatske i ima razrađeno ustrojstvo;
- izrađeni su tipski projekti, pa je cijena projektiranja tipskih stambenih građevina (obiteljskih kuća) korištenih u obnovi niža;
- financijska sredstva koja su potrebna za izgradnju su također poznata i određena i tu u praksi nema većih odstupanja;
- s obzirom da se u slučaju Osječko-baranjske županije radi o ratom stradaloj Županiji, radi međuljudskih i međunacionalnih odnosa, uputno je kuće svima obnavljati tj. izgrađivati po istom principu, bez obzira na nacionalnosti.

U tablici 4. daje se prikaz cijena izgradnje stambenih građevina (obiteljskih kuća) koje su iskazane za obnovu, a uračunate su i u ovom Programu.

Tablica 4. Prosječna financijska vrijednost tipskih obiteljskih kuća u obnovi

Broj osoba	Površina (m ²)	Vrijednost (kn)	Planirana vrijednost po ovom programu (kn)
1	35,00	135.000,00	125.000,00-145.000,00
2	45,00	155.000,00	145.000,00-165.000,00
3	55,00	190.000,00	180.000,00-200.000,00
4	65,00	205.000,00	195.000,00-215.000,00
5	75,00	230.000,00	220.000,00-240.000,00
6	85,00	235.000,00	225.000,00-245.000,00
7	95,00	240.000,00	230.000,00-250.000,00

Izvor: projektni biro i koji su sudjelovali u projektiranju i nadzoru u obnovi

2.5. Aktivnosti Osječko-baranjske županije i jedinica lokalne samouprave

a) Osječko-baranjska županija

Opredjeljenje Osječko-baranjske županije, kao jedinice područne (regionalne) samouprave je ravnomjeran razvitak svih njezinih dijelova, bez obzira na nacionalnu pripadnost većinskog stanovništva koje u pojedinom naselju živi.

U uređenje lokacija na kojima žive Romi, Osječko-baranjska županija se uključuje indirektno putem financiranja izgradnje infrastrukture i javnih sadržaja koji služe svim stanovnicima tih naselja, pa tako i Romima, budući da je bitan element provedbe Nacionalnog programa za Rome rješavanje egzistencijalnih problema u romskim naseljima, kao što su vodovod, odvodnja, električna energija i slično.

Osječko-baranjska županija doznala je za izradu prostornih planova uređenja općina značajna financijska sredstva i općinama na čijem području živi stanovništvo romske nacionalnosti (općine Bilje, Jagodnjak, Kneževi Vinogradi, Petlovac) u iznosu od cca 200.000,00 kuna.

Za saniranje "divljih" odlagališta otpada Osječko-baranjska županija također je doznala značajna sredstva jedinicama lokalne samouprave na čijem području živi stanovništvo romske nacionalnosti (gradovi Beli Manastir i Belišće, općine Bilje, Jagodnjak i Petlovac) u iznosu od cca 270.000,00 kuna.

Također je Osječko-baranjska županija doznala jedinicama lokalne samouprave na čijem području živi stanovništvo romske nacionalnosti (Grad Belišće, Općina Darda) iznos od 150.000,00 kuna u svrhu sufinanciranja izrade projektne dokumentacije za komunalnu infrastrukturu.

b) Jedinice lokalne samouprave

Grad Beli Manastir

U Gradu Belom Manastiru Romi žive na tri lokacije u **naselju Beli Manastir: u Ulici Petra Berislavića, Zagrebačkoj ulici i Ulici Josipa Pančića.**

Sve tri lokacije imaju obilježja "romskih naselja", ali su djelomično i integrirane pa se ne može reći da su tipična "romska naselja".

Grad Beli Manastir je od donošenja Županijskog programa uglavnom izvršavao radove na uređenju infrastrukture. Radovi su se izvodili na građevinama infrastrukture koja prolazi cijelim naseljem pa prolazi i ulicama u kojima žive Romi. Radi se o izgradnji javne rasvjete, pristupnih cesta, kanalizacije, uređenju kanala. Vezano za planiranu izgradnju prometnice u ulici Petra Berislavića za što je bilo planirano 1.850.000,00 kn iz Državnog proračuna, ista nije realizirana s obzirom da nisu osigurani planirani izvori sredstava iz Državnog proračuna.

Grad Belišće

U Gradu Belišću Romi žive na lokaciji u **naselju Bistrinci**. Ova lokacija je jedna od većih lokacija na kojima žive Romi u Osječko-baranjskoj županiji. Radi se o tipičnom "romskom naselju" u kojem živi oko 350 Roma u sedamdesetak domaćinstava.

Prostornim planom uređenja grada Belišća iz 2003. godine područje romskog naselja u Bistrincima, u Ulici Marka Oreškovića, je označeno kao građevinsko područje. Dio objekata nalazi se na zemljištu koje je u vlasništvu grada Belišća, a drugi dio na zemljištu površine 1,29 ha, koji je Vlada RH darovala Gradu Belišću krajem 2007. godine.

Pokazalo se kako, prema važećem prostornom planu, izgrađene objekte nije moguće "legalizirati" zbog njihovog neujednačenog i neplanskog smještaja u prostoru. Zbog toga je bilo potrebno izmijeniti Prostorni plan uređenja Grada Belišća te izraditi detaljni plan uređenja dijela Ulice Marka Oreškovića, u kojem se nalazi romsko naselje.

Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Belišća (u daljnjem tekstu: Izmjene i dopune PPUG) usvojilo je Gradsko vijeće grada Belišća 29. srpnja 2011. godine na 14. sjednici, a objavljene su u "Službenom glasniku Grada Belišća" broj 8/11.

Izrada Izmjena i dopuna PPUG Belišća bila je pretpostavka za izradu planova romskog naselja jer su kroz Izmjene i dopune PPUG, između ostalog, određene granice obuhvata urbanističkog plana uređenja dijela građevinskog područja naselja Bistrinci (romsko naselje u Ulici Marka Oreškovića) te su proširene granice građevinskog područja naselja Bistrinci na lokaciji obuhvata urbanističkog plana uređenja dijela Ulice Marka Oreškovića (romsko naselje).

Gradsko vijeće Grada Belišća donijelo je Urbanistički plan uređenja (u daljnjem tekstu: UPU) dijela Ulice Marka Oreškovića u Bistrincima 29. srpnja 2011. godine, a objavljen je u "Službenom glasniku Grada Belišća" broj 8/11.

Donošenjem UPU dijela Ulice Marka Oreškovića u Bistrincima ostvaren je preduvjet za projektiranje komunalne infrastrukture (opskrba el. energijom, vodovod, odvodnja, prometnice, javna rasvjeta) u romskom naselju.

Za izradu Izmjena i dopuna PPUG Belišća od dodijeljenih 100.000,00 kn od strane Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenje i graditeljstva utrošeno je 70.000,00 kn, a za izradu Urbanističkog plana uređenja dijela Ulice Marka Oreškovića utrošeno je 30.000,000 kn. Izrađivač obaju planova bio je Zavod za prostorno planiranje d.d. Osijek. Vrijednost izrade UPU dijela Ulice Marka Oreškovića u Bistrincima je 85.584,00 kn.

Za 2012. godinu planirana je izrada parcelacijskog elaborata u obuhvatu UPU dijela Ulice Marka Oreškovića u Bistrincima u iznosu od 100.000,00 kn te izrada projektne dokumentacije za izgradnju komunalne infrastrukture u Bistrincima - obuhvat UPU dijela Ulice Marka Oreškovića za koju je potrebno osigurati 200.000,00 kn.

Grad Našice

Na području Grada Našica Romi žive na lokaciji u **naselju Vukojevci**. Radi se o tipičnom "romskom naselju" smještenom uglavnom linearno, uzduž ceste.

Tijekom 2011. godine Grad Našice je na području naselja Vukojevci sufinancirao izradu katastra nekretnina u iznosu od 63.567,63 kn i izveo radove na poboljšavanju rasvjetne infrastrukture u ulici Braće Radića u naselju Vukojevci u iznosu od 12.959,28 kn.

U 2012. godini planirana je izgradnja pješačkog mosta u ulici Braće Radića u Vukojevcima za što je potrebno osigurati sredstva u iznosu od 250.000,00 do 300.000,00 kn.

Grad Osijek

Na području **Grada Osijeka** živi 124 Roma na pojedinačnim lokacijama i legaliziranim objektima u gradu te u nelegaliziranim objektima u **Vinogradskoj ulici** i u naselju **Tenja** u **Ulici Matije Vlačića**.

Lokacije u naselju Osijek su "integrirane" lokacije, dok je lokacija u naselju Tenje manje "romsko naselje".

Tijekom 2010. godine Grad Osijek je dovršio je poslove ishodaenja lokacijskih dozvola i parcelacije zemljišta za objekte u Ulici Matije Vlačića 1 - 7 u naselju Tenja u kojem stanuju građani romske nacionalnosti, a rješenjem gradonačelnika priznato im je i vlasništvo nad gradskim zemljištem na kojem su objekti bespravno sagrađeni. Time su stvorene sve pretpostavke za provedbu legalizacije navedenih objekata za što, prema predračunima, treba osigurati oko 194.000,00 kuna (od toga za troškove izrade projektnih dokumentacija za šest objekata u iznosu od 77.610,00 kn i plaćanje doprinosa - komunalni, vodni, priključci voda i odvodnja u iznosu od 117.000,00 kn).

Zbog socijalnog statusa, odnosno lošeg imovnog stanja romskih obitelji u navedenim objektima, nisu u mogućnosti pokriti troškove izrade projektne dokumentacije i ostale navedene troškove legalizacije. Za pokriće navedenih troškova zatražena je pomoć iz Proračuna Republike Hrvatske za 2011. godinu. Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva je svojim dopisom od 15. prosinca 2010. Klasa: 402-01/10-01/8, Urbroj: 531-01-10-2 odgovorilo da na poziciji nadležnog Ministarstva nisu osigurana financijska sredstva za predmetnu svrhu.

Temeljem inicijative Ženske udruge "Izvor" održan je 30. rujna 2011. sastanak predstavnika Grada Osijeka i stanovnika Ulice Matije Vlačića 1-7 na kojem je predstavljen novi Zakon o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama ("Narodne novine" broj 90/11.) i Uredba o naknadi za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru ("Narodne novine" broj 101/11.). Zaključeno je da vlasnici zemljišta u što skorijem roku počnu s prikupljanjem podataka za izradu projektne dokumentacije. Grad Osijek će pomoći u okviru svojih odobrenih financijskih sredstava.

Prema prostorno-planskoj dokumentaciji koja je važila do 16. studenoga 2010. godine nije postojala mogućnost legalizacije objekata u Vinogradskoj ulici br. 140 i 121 u Osijeku te je bilo nužno izmjenama prostorno-planskih dokumenata stvoriti pretpostavke za legalizaciju.

Donošenjem Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Generalnog urbanističkog plana Grada Osijeka ("Službeni glasnik" Grada Osijeka broj 12/10.) dio Vinogradske ulice prenamjenjen je u M (mješovita namjena) iz čega proizlazi mogućnost legalizacije navedenih objekata. Iz z.k. uloška vidljivo je da je vlasnik većine dijela zemljišta Republika Hrvatska te je potrebno pokrenuti postupak kupnje ili dodjele zamjenske građevine.

Grad Valpovo

Na području Grada Valpova živi nekoliko obitelji Roma na lokacijama u **naselju Nard**, **naselju Šag** i u **naselju Valpovo**.

Sve lokacije osim lokacije u Šagu su "integrirane" lokacije te koriste postojeću izgrađenu infrastrukturu u naseljima.

Planirana aktivnost predviđena Županijskim programom odnosi se na rješavanje stambenih problema romskih obitelji koji žive na navedenim lokacijama.

Grad Valpovo je vlastitim sredstvima riješio stambeni problem obitelji Željka Jovanovića iz Valpova u Ulici Silvija Strahimira Kranjčevića 6, dogradnjom i adaptacijom postojećeg objekta. Tijekom 2010. godine Grad Valpovo je uložio znatna sredstva i gotovo u cijelosti riješio problem stanovanja obitelji Bogdan Karmele iz Narda. I dalje je ostao aktualan problem stambenog zbrinjavanja obitelji Đurđević Radoslava iz Šaga (predlaže se kupovina zamjenske kuće), koji će se riješiti ovisno o planiranim sredstvima u Državnom proračunu, odnosno Proračunu Grada Valpova.

U 2011. godini zbog teške ekonomske situacije i smanjenog proračuna, Grad Valpovo nije bio u mogućnosti uložiti bilo kakva sredstva za poboljšanje stanovanja obitelji Roma te se u 2012. godini kao jedina mjera planira dodjela zamjenske građevine obitelji Đurđević iz Šaga, vrijednost koje iznosi 120.000,00 kn.

Općina Bilje

U Općini Bilje Romi žive na lokaciji u **naselju Vardarac u Ružinoj ulici** i u **naselju Konkološ**.

Lokacija u naselju Vardarac u Ružinoj ulici je tipično "romsko naselje", dok je lokacija u naselju Konkološ integrirana pojedinačna lokacija.

Specifičnost lokacije u **Ružinoj ulici** je to što su Romi na toj lokaciji 'starosjedioci', tj. na lokaciji žive nekoliko desetaka godina, na nekoliko parcela koje su vlasništvo drugih privatnih osoba i na nekoliko parcela koje su vlasništvo Republike Hrvatske. Nekoliko obitelji živi i na parcelama koje su u njihovom vlasništvu.

Općina Bilje održala je sastanak s vlasnicima na čijem su zemljištu podignute romske kuće kako bi se izjasnili o eventualnoj prodaji predmetnih katastarskih čestica no odazvani vlasnici izjasnili su se da ne žele prodati predmetna zemljišta. Općina Bilje je nakon toga zatražila od Središnjeg državnog ureda za upravljanje državnom imovinom prijenos zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske na Općinu Bilje. Radi se o katastarskim česticama u Ružinoj ulici (k.č.br. 659, 660, 769 i 791/1 k.o. Vardarac) na kojim žive Romi, a koje su vlasništvo Republike Hrvatske te je u tijeku prikupljanje potrebne dokumentacije.

U proteklom razdoblju Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva po programu darovanja građevinskog materijala izradilo je dokumentaciju za jednu kuću za koju je izdan akt na temelju kojeg se može graditi, a za popravak i obnovu jedne kuće izdalo je suglasnost.

Radi bolje prometne povezanosti navedene lokacije, izrađen je projekt Rekonstrukcije kolnika u Ružinoj ulici u Vardarcu, za koji je ishodaena lokacijska dozvola i potvrda glavnog projekta. Nadalje, sklopljen je Ugovor o financiranju (broj: 03-F-I-2008/09-14 B2) s Ministarstvom regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva, iz programa "Integralni razvoj lokalne zajednice - EIB II".

Što se tiče komunalne infrastrukture, izgrađena je distributivna vodovodna mreža naselja Vardarac, čime je omogućeno stanovnicima svih dijelova Vardarca, pa tako i Romima na lokaciji u Ružinoj ulici, mogućnost priključenja na vodoopskrbni sustav.

Koncesionar HEP - Plin d.o.o. je pri kraju izgradnje distribucijskog plinovoda naselja Vardarac, Komunalno-Bilje d.o.o., u svojstvu investitora, naručilo je izradu idejnog projekta glavnog kolektora naselja Lug, Vardarac i Kozjak, a HEP - Distribucija d.o.o. priprema u suradnji sa Općinom Bilje projekt niskonaponske mreže i javne rasvjete naselja Vardarac.

Vezano za navedenu komunalnu infrastrukturu koja je izgrađena ili se planira izgraditi, ona se odnosi na cijelo naselje Vardarac, pa tako i navedenu Ružinu ulicu, čime se podiže razina komunalne opremljenosti i otvara mogućnost priključenja na komunalnu infrastrukturu.

Općina Darda

U Općini Darda Romi žive na tri lokacije u naselju Darda: u **Ulici Jablanova**, u **Ulici Nikole Šubića Zrinskog** i u **dijelu oko groblja**.

Lokacije u Ulici Jablanova i u Ulici Nikole Šubića Zrinskog su tipična "romska naselja", dok je dio oko groblja integriran u prostornu strukturu naselja. Nacionalnim programom za Rome planirano je uređenje tri lokacije naseljene Romima u Dardi: "Romsko naselje" u Ulici Nikole Šubića Zrinskog, "Romsko naselje" - "Zlatnica" u Jablanovoj ulici i lokacija naseljena Romima - dio oko groblja.

Katastarska čestica na kojoj se nalazi "Romsko naselje" u Ulici Nikole Šubića Zrinskog ima ukupnu površinu 58027 m² i na njoj se sada nalazi 16 baraka naseljenih sa 80 obitelji Roma, kojih po procjeni ima 500. Barake su izgrađene poslije poplave 1965. godine i sada se nalaze u vrlo lošem i zapuštenom stanju. Obitelji Roma u naselju su pretežito korisnici socijalne skrbi, budući da je većina radno sposobnih stanovnika nezaposlena.

Temeljem nominacije podprojekta Izgradnja komunalne infrastrukture Romskog naselja u Dardi, u Ulici N. Š. Zrinskog za financiranje iz sredstava programa "Integralni razvoj lokalne zajednice-EIB II", Općina Darda je s Ministarstvom regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva sklopila Ugovor o financiranju od 20. 10. 2008. godine, u cilju provedbe programa Integralni razvoj lokalne zajednice - EIB II.

Temeljem ugovora koji je sklopila Općina Darda sa tvrtkom "EKO-GRADNJA" d.o.o. Darda od 31. kolovoza 2010. godine u cijelosti je okončana izgradnja slijedeće komunalne infrastrukture: cestovna mreža, vodoopskrbna mreža, odvodnja otpadnih voda, plinifikacija, elektroenergetska mreža, javna rasvjeta i telekomunikacijska mreža. Ukupna vrijednost komunalne infrastrukture iznosi 3.720.279,79 kn.

Realizacijom navedenog projekta ostvareni su sljedeći ciljevi: poboljšana je kvaliteta života stanovnika naselja, bolji su uvjeti za gospodarski i socijalni razvoj, bolji su uvjeti za odgajanje i školovanje mladih, rad i zapošljavanje radno sposobnih stanovnika, bolji su uvjeti za snabdjevanje, povećana je sigurnost učesnika u prometu, napravljeni su preduvjeti za smanjenje broja prometnih nesreća, poboljšana je prometna povezanost "Romskog naselja" sa ostalim dijelovima naselja Darda, cijele Općine Darda i županije, povećana je vrijednost nekretnina i ostvareno je pristupačnije uključivanje Roma u društveni i gospodarski život svih stanovnika Općine Darda.

Sredstvima Općine Darda u Ulici N. Š. Zrinskog izgrađena je kuća dvodomka u vrijednosti 438.337,98 kn. Izgradnjom navedene kuće riješeno je stambeno pitanje za dvije obitelji Roma.

Udruga Roma grada Belog Manastira - Baranje je dobila donaciju od CO-operating Netherlands Foundation for Central and Eastern Europe (CNF - CEF) u visini od 80.000 EUR za gradnju Kulturnog centra Roma Baranje, na mjestu jedne od srušenih baraka u Ulici N. Š. Zrinskog.

Zaključen je ugovor između Udruge Roma grada Belog Manastira - Baranje i izvoditelja radova "EKO-GRADNJA" d.o.o. Darda za izgradnju Kulturnog centra Roma Baranje. Do sada je realiziran dio radova do krova u vrijednosti od 514.500,43 kn.

Za 2012. godinu planira se izrada idejnih rješenja i glavnih projekata za kuće u naselju u Ulici N. Š. Zrinskog u Dardi u vrijednosti od cca 400.000,00 kn i završetak izgradnje Kulturnog centra Roma Baranje u vrijednosti od cca 1.100.000,00 kn.

Općina Jagodnjak

U Općini Jagodnjak Romi žive u dva naselja: u **naselju Bolman** i u **naselju Jagodnjak**.

U **naselju Bolman** Romi su disperzirani po naselju i integrirani u postojeću strukturu naselja, no veći dio živi u Ulici Sare Bertić i Ankice Dobrokes.

U **naselju Jagodnjak** Romi žive na lokaciji tzv. "Ekonomija" koja nema niti osnovnu infrastrukturu, nalazi se na tuđem zemljištu, a građevine ne zadovoljavaju osnovne higijenske uvjete. Zbog svega toga ova lokacija je u Županijskom programu predviđena za preseljenje.

U razdoblju 2009 - 2010. godina (2010. godine) Općina Jagodnjak utrošila je 337.758,61 kuna na uređenje dijela Ulice Ankice Dobrokes u Bolmanu (asfaltiranje) iz vlastitih sredstava, čime je realizirana jedna od planiranih mjera i aktivnosti "izgradnja infrastrukture" za unapređenja stanja i života Roma. Osim navedenog, za rekonstrukciju prilaza dijelu naselja zvanog "Ekonomija" utrošeno je 85.401,51 kuna, dok u 2011. godini zbog nedostataka sredstava Općina Jagodnjak nije bila u mogućnosti nastaviti s izgradnjom komunalne infrastrukture.

U 2012. godini namjerava se nastaviti s izgradnjom infrastrukture u drugom dijelu Ulice Sare Bertić u Bolmanu, kao i u Ulici Vijenac Nikole Tesle u Jagodnjaku te se planira izrada projektne dokumentacije za izgradnju komunalne infrastrukture u naselju Bolman - lokalnog vodovoda, a sve mjere je planirano financirati iz Proračuna Republike Hrvatske i Proračuna Općine Jagodnjak.

Općina Kneževi Vinogradi

U Općini Kneževi Vinogradi Romi žive na dvije lokacije u **naselju Kneževi Vinogradi**: u **Glavnoj ulici** i u **Ulici 1. maja**.

Lokacija u **Glavnoj ulici** je integrirana lokacija, a lokacija u **Ulici 1. maja** je manje "romsko naselje".

Odlukom Vlade Republike Hrvatske od 8. studenoga 2007. godine, temeljem Ugovora o darovanju od 17. prosinca 2008. godine, Općina Kneževi Vinogradi uknjižena je kao vlasnik građevinske čestice broj 1493/2 k.o. Kneževi Vinogradi gdje je izgrađena većina romskih kuća. Općina je do sada na navedenoj kč.br. (Ulica 1. maja) izgradila sekundarni vodovod, tvrdi put (kameni cestu) do kuća i postavila javnu rasvjetu na ulaz u romsko naselje. Romske obitelji koje žive u Glavnoj ulici imaju izgrađenu svu potrebnu infrastrukturu. Baranjski Vodovod d.o.o. iz Belog Manastira ishodio je tijekom 2008. godine građevinsku dozvolu za izgradnju 1. i 2. faze kanalizacijskog sustava te prečistač za otpadne vode koji se treba izgraditi u blizini romskog naselja.

Vijeće romske nacionalne manjine zatražilo je od Općine Kneževi Vinogradi prelokaciju, odnosno izgradnju kuća za romske obitelji na primjerenijem mjestu od sadašnje budući da se sadašnja lokacija nalazi u blizini smetlišta. Razmotrivši navedenu zamolbu te uzevši u obzir činjenicu da će dio kolektorske mreže i prečistač biti na kč.br. 1493/2, Općina je prihvatila prijedlog te je predložila naselje Hrvatskih branitelja u Kneževim Vinogradima kao mjesto prelokacije romskih obitelji. Kako u samom naselju Hrvatskih branitelja postoje parcele u vlasništvu Republike Hrvatske, Općina Kneževi Vinogradi zatražila je od Ureda za nacionalne manjine pri Vladi Republike Hrvatske mišljenje o tome.

Ured za nacionalne manjine prosljedio je dopis Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva koje je Općinu izvijestilo da Ministarstvo nema osigurana sredstva za takovu namjenu te da za isto treba iznaći druge izvore financiranja. Općina Kneževi Vinogradi je u suglasnosti s romskim obiteljima do daljnjeg odustala od prelokacije.

Kako Akcijski plan koji je donijela Vlada Republike Hrvatske predviđa da se sredstva za provedbu programa osiguravaju iz Državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave te iz donacija i drugih izvora, Općina Kneževi Vinogradi smatra da će se iznaći potrebna sredstva kako bi se mogli obratiti Središnjem državnom uredu za raspolaganje državnom imovinom sa zahtjevom za rješenje imovinsko-pravnih odnosa u cilju izgradnje obiteljskih kuća za potrebe romskih obitelji.

Općina Magadenovac

U Općini Magadenovac oko 11 obitelji Roma živi na lokacijama u **naseljima Lacići, Šljivoševci i Beničanci.**

Sve lokacije su "integrirane" lokacije, ne radi se o izdvojenim područjima te koriste postojeću izgrađenu infrastrukturu i javne sadržaje u naseljima.

Građevinama na lokacijama u naseljima Šljivoševci, Lacići i Beničanci nedostaje priključak na vodovodnu i kanalizacijsku mrežu. Kanalizacijska mreža nije izgrađena niti u jednom naselju pa će se mogućnost priključenja na kanalizacijsku mrežu rješavati kada se ista bude gradila u naseljima. Priključak na vodovodnu mrežu omogućen je u naselju Šljivoševci (za objekt u Ulici Vladimira Nazora 34) i jednim dijelom u naselju Lacići i Beničanci. Prema saznanjima u naselju Lacići (na lokaciji Andrije Kačića 14 i 16) Romi više ne stanuju i stambeni objekti su prazni. Stambeni objekt u naselju Šljivoševci, V. Nazora 34 (u vlasništvu Redžepi Murata) priključen je na vodoopskrbni sustav naselja Šljivoševci. Općina Magadenovac sufinancirala je priključak sa 2.000,00 kuna.

Županijskim programom predviđa se rekonstruiranje jedne građevine na lokaciji u Beničancima, Kralja Tomislava 13 (rok je bio 2007. godine). Troškovi rekonstruiranja stambene građevine na spomenutoj adresi predviđeni su u iznosu od 30.000,00 do 40.000,00 kuna. Sredstva nisu dostatna jer je stambena građevina u derutnom stanju (potrebna sanacija krova, izmjena dotrajalih prozora, popravak i krpanje zidova i stropova, te bojanje, i td.)

Sredstva za ovu rekonstrukciju nisu predviđena u Proračunu Općine Magadenovac, a Županijskim programom predviđa se financiranje iz Proračuna Republike Hrvatske.

Svi ostali stambeni objekti zadovoljavaju potrebama stanovanja.

Osim gore navedenog, u proračunu Općine Magadenovac osiguravaju se sredstva za sufinanciranje troškova stanovanja, a koja se isplaćuju prema podnesenom i odobrenom zahtjevu.

Općina Petlovac

Na području Općine Petlovac Romi žive na lokaciji u dijelu **naselja Torjanci.** Radi se o tipičnom "romskom naselju" prostorno izdvojenom u odnosu na samo naselje.

Usljed opće gospodarske krize, kako u Republici Hrvatskoj tako i u Općini Petlovac, tijekom 2011. godine značajno su smanjeni proračunski prihodi te je posljedično došlo onemogućavanja provođenja aktivnosti previđenih za 2011. godinu. Stoga će se u 2012. godini nastaviti s provedbom nerealiziranih aktivnosti iz prethodnog razdoblja kako slijedi:

- dovršetak postupka pripreme geodetske i projektne podloge - parcelacija Romskog naselja Torjanci,

- projektna dokumentacija za rekonstrukciju ceste od Romskog naselja i kroz naselje nije realizirana zbog neriješenih imovinsko-pravnih odnosa na katastarskim česticama na kojima je planirana izgradnja ceste,
- ugovor između Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva i Općine Petlovac je izmijenjen te je utvrđen ukupni iznos od 3.628.500,00 kuna za izgradnju glavnog voda u naseljima Baranjsko Petrovo Selo i Novi Bezdán, kao dio trase prema naseljima Novo Nevesinje i Torjanci, međutim još uvijek nije raspisan natječaj za izvođitelja radova od strane Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva te se njegova objava očekuje u što kraćem roku.

Općina Podgorač

U Općini Podgorač Romi žive na dvije lokacije: u **naselju Podgorač** i u **naselju Budimci**.

Lokacije u naselju Podgorač su integrirane lokacije (Romi uglavnom žive u Ulici J.J.Strossmayera), dok su se u naselju Budimci Romi uselili u nekoliko napuštenih obiteljskih stambenih građevina.

Općina **Podgorač** je proteklih godina učinila znatne napore u poboljšanju životnih uvjeta svih stanovnika Općine pa tako i pripadnika romske nacionalne manjine. Usvojen je Prostorni plan uređenja Općine Podgorač te njegove izmjene i dopune ("Službeni glasnik" Općine Podgorač broj 2/06. i 1/09.) kojim su lokacije na kojima živi romska populacija izdvojene u građevinsko područje naselja. Kako se radi o privatnom vlasništvu nije bilo potrebe za dodjelom zamjenskih stambenih građevina.

Proširen je sustav odvodnje otpadnih voda na Strossmayerovu ulicu u kojoj žive Romi. Tijekom 2011. godine započela je uporaba sustava javne odvodnje naselja Podgorač. U svezi izgradnje magistralnog cjevovoda "Markovac Našički - Razbojište", koju sufinancira i Osječko-baranjska županija, a kojim bi se između ostaloga riješilo i pitanje vodoopskrbe pripadnika romske nacionalne manjine, Općina Podgorač riješila je imovinsko-pravne odnose s vlasnicima zemljišta kojim prolazi trasa budućeg cjevovoda te je 2008. godine ishoda građevinska dozvola. Neposredno po dobivanju građevinske dozvole započeti su radovi na izgradnji i to u cijelosti sredstvima Općine Podgorač i Osječko-baranjske županije i radovi su u tijeku. Završetak radova u Strossmayerovoj ulici planiran je u roku mjesec dana tako da će, nakon toga, započeti uporaba sustava javne vodoopskrbe naselja Podgorač.

Ostala potrebna infrastruktura postoji i u funkciji je te se redovito održava i nadograđuje.

U **naselju Budimci** živi nekoliko obitelji romske nacionalne manjine s tridesetak članova koji žive u napuštenim obiteljskim kućama. Njihovo stambeno zbrinjavanje Općina Podgorač namjerava riješiti uz pomoć Države odnosno Agencije za promet nekretnina (APN) budući da Općina nema napuštene nekretnine u svom vlasništvu, a za kupnju zamjenskih nekretnina su potrebna znatna financijska sredstva.

U odnosu na komunalnu infrastrukturu u naselju Budimci, pripadnici romske nacionalne manjine imaju dostupan priključak na električnu i telefonsku mrežu, cestovni prilaz na lokaciju i osiguranu javnu rasvjetu. Pri kraju su i radovi na projektnoj dokumentaciji izgradnje vodoopskrbnog sustava za naselje Budimci kojim se u nekoliko narednih godina želi riješiti pitanje vodoopskrbe za spomenuto naselje.

3. IZVJEŠĆE O PROVOĐENJU AKCIJSKOG PLANA DESETLJEĆA ZA UKLJUČIVANJE ROMA ZA 2010/2011. GODINU NA PODRUČJU ŠKOLSTVA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI

U Osječko-baranjskoj županiji Romi žive unutar postojećih administrativnih jedinica - sela i gradova, ali su na 12 lokacija izdvojeni u posebnim naseljima, a u 19 jedinica u kojima također žive su integrirani s ostalim stanovnicima.

Na području Osječko-baranjske županije učenici Romi integrirani su u redovite razredne odjele s nastavom na hrvatskom jeziku i pismu te se slijedom toga i financiranje obavlja sukladno kriterijima i mjerilima koji su važeći za sve škole na području Županije. Odluku o kriterijima i mjerilima za financiranje škola donosi Skupština Osječko-baranjske županije, a ovisno o visini sredstava koji su određeni za škole u našoj Županiji temeljem Odluke koja se donosi na državnoj razini.

Kao što je vidljivo iz tablica 382 učenika osnovnih i srednjih škola izjašnjavaju se kao Romi. Budući da podatke o populaciji Roma u obrazovanju posebno pratimo od 2005. godine možemo zaključiti da je u 2010./2011. godini broj učenika koji se izjašnjavaju kao Romi nešto veći. Naime, dok se u 2005. godini u 24 osnovne škole 281 učenik izjašnjavao kao Rom u rujnu 2010. godini u 24 osnovne škole i 5 srednjih škola 382 učenika izjašnjavaju se kao pripadnici Roma. Iako je to nešto manji broj u odnosu na prošlu godinu, iz izvješće škola, imamo saznanja da znatno veći broj od iskazanog pohađa školu, ali se ne žele izjasniti kao Romi nego se izjašnjavaju kao Hrvati. Posebno je to evidentno u OŠ H.Juhna Podgorač.

Tablica 5. Podaci o učenicima romske nacionalnosti u osnovnoj školi na području Osječko-baranjske županije - 2010./2011. školske godine

Red. Broj	Osnovna škola	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	UKU PNO
PODRUČJE OSIJEKA I OKRUŽJE OSIJEKA										
1.	OŠ VLADIMIRA BEČIĆA Osijek			1	1			2		4
2.	OŠ FRANJE KREŽME, Osijek				1	1		1		3
3.	OŠ FRANA KRSTE FRANKOPANA Osijek		1	1			1			3
4.	OŠ LJUDEVITA GAJA Osijek				1					1
5.	OŠ IVANA FILIPOVIĆA Osijek		1			1		1	1	4
6.	OŠ "RETFALA" Osijek						1			1
7.	OŠ TENJA Tenja	3				1				4
8.	OŠ BIJELO BRDO Bijelo Brdo						1			1
	UKUPNO OSIJEK I OKRUŽJE OSIJEKA	3	2	2	3	3	3	4	1	21

Red. Broj	Škola	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	UKUPNO
PODRUČJE DONJEG MIHOLJCA										
9.	OŠ.A. HARAMBAŠIĆ Donji Miholjac		3	2	1	3				9
10.	OŠ "MATIJA GUBEC" Magadenovac						1		1	2
	PŠ BENIČANCI		2	1	3					6
	PŠ ŠLJIVOŠEVCI		1	1	1					3
	Ukupno škola:									11
	UKUPNO D. MIHOLJAC:		6	4	5	3	1		1	20
PODRUČJE VALPOVA										
11.	OŠ M.P.KATANČIĆA Valpovo	2	1		1	1	2			7
	PŠ Bocanjevci									
	PŠ Nard			1						1
	Ukupno škola:									8
12.	OŠ IVANA KUKULJEVIĆA Belišće	1	4	2	3	2	3	1	1	17
13.	OŠ LADIMIREVCI Ladimirevci				1	2	1	1		5
	PŠ Ivanovci	1	1							2
	Ukupno škola									7
	OŠ IVANE BRLIĆ MAŽURANIĆ KOŠKA Koška		1			1				2
	UKUPNO VALPOVO:	4	7	3	5	6	6	2	1	34
PODRUČJE NAŠICA										
14.	OŠ J.J. STROSSMAJERA Đurđenovac				2	2				4
15.	OŠ DORE PEJAČEVIĆ Našice		2			2				4
16.	OŠ I.B. SLOVAKA Jelisavac	1		2	1					4
17.	OŠ HINKA JUHNA Podgorač			2		1	2			5
	UKUPNO NAŠICE	1	2	4	3	5	2			17
PODRUČJE BARANJE										
18.	OŠ "Dr. FRANJO TUĐMAN" Beli Manastir	4	7	6	5	8	11	8	3	52
19.	OŠ DARDA Darda	18	13	14	15	15	17	12	19	123
20.	OŠ JAGODNJAK, Jagodnjak		1		2	3	4	5	3	18
	PŠ Bolman	3	1	4						8
	Ukupno škola:									26

Red. Broj	Škola	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	UKUPNO
21.	OŠ KN.VINOGRADI Kneževi Vinogradi	2	2		1		1		2	8
	PŠ Karanac	2	1	1						4
	Ukupno škola:									12
22.	OŠ POPOVAC Popovac	1				2		1		4
	PŠ Kneževo						1			1
	Ukupno škola									5
23.	OŠ ŠEĆERANA Šećerana									
	PŠ Baranjsko Petrovo Selo	1				1	2	3	1	8
	PŠ Torjanci	1	1	1	3					6
	Ukupno škola:									14
24.	LUG Lug	2	1	2	2		1	1	1	10
	UKUPNO BARANJA	34	27	28	28	29	37	30	29	242
	UKUPNO ŽUPANIJA:	42	44	41	44	46	49	36	32	334

Tablica 6. Podaci o učenicima romske nacionalnosti u srednjim školama na području Osječko-baranjske županije - rujan 2010/2011. godine

Red. broj	Srednja škola	I.	II.	III.	IV.	UKUPNO
1.	PRVA SREDNJA ŠKOLA BELI MANASTIR Beli Manastir	3	4	4	1	12
2.	UOSTITELJSKO-TURISTIČKA ŠKOLA Osijek	1	1			2
3.	SREDNJA ŠKOLA VALPOVO Valpovo	1				1
4.	DRUGA SREDNJA ŠKOLA BELI MANASTIR Beli Manastir	8	10	3	2	23
5.	OBRTNIČKA ŠKOLA OSIJEK Osijek	2	2	6		10
	UKUPNO ŽUPANIJA:	15	17	13	3	48

Iz tablica je vidljivo u kojim školama su zastupljeni učenici Romi. Od ukupno 26.333 učenika u osnovnim školama u 2010./2011. godini kao pripadnici Roma izjasnilo se 334 učenika od I. do VIII. razreda. U svim školama na području naše Županije učenici Romi su integrirani u redovite razredne odjele, dakle nemamo posebne škole za Rome, niti tzv. čiste odjele za Rome. Od ukupno 334 učenika koji se izjašnjavaju kao Romi 189 su učenice, a 145 su dječaci. Što se tiče podataka o ispisu učenika iz škole nemamo točne podatke po spolu, ali imamo saznanja od ravnatelja da se učenice češće ispisuju iz škole zbog ranijeg stupanja u brak.

Svim učenicima Romima na našem području škole su dostupne pod istim uvjetima kao i ostalim učenicima. Ukoliko je potrebno za njih se organizira prijevoz do škole kao i za ostale učenike.

Na području Osječko-baranjske županije djeluje jedna škola za učenike s posebnim potrebama s ukupno 50 učenika među kojima nema učenika Roma.

Od 30 srednjih škola s ukupno 13.844 učenika u 2010/2011. godini u Osječko-baranjskoj županiji u 5 škola 48 učenika od I. - IV. razreda se izjasnilo se kao pripadnici Roma, a što je znatno više u odnosu na prošlu godinu. Od 48 učenika 35 su učenice, a 13 je učenika.

U predškolskom odgoju poznato je da je petero djece integrirano u redoviti program, a program predškolskog odgoja - predškole pohađa ukupno 16 pripadnika romske populacije i to u dječjem vrtiću "Radost" Darda.

Problemi u školama vezani za pripadnike Roma su nepravovremeno prijavljivanje za upis u školu, posebice u I. razred osnovne škole, slabo predznanje jer ne pohađaju vrtiće i program predškole, neredovito dolaženje na nastavu, nepismenost roditelja te napuštanje škole prije navršenih 15 godina zbog ranog stupanja u brak.

4. PROVEDBA AKCIJSKOG PLANA DESETLJEĆA ZA UKLJUČIVANJE ROMA U PODRUČJU ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI

Osječko-baranjska županija je u 2008. godini u okviru Nacionalnog programa za Rome Vlade Republike Hrvatske provela program "Zdravstveno prosvjeđivanje Roma na području Osječko-baranjske županije u 2007. godini". Za provedbu navedenog Programa je iz sredstava Državnog proračuna osigurano 127.920,00 kuna, od čega je za isti utrošeno ukupno 104.867,02 kuna. Dakle, ukupno je za program "Zdravstveno prosvjeđivanje Roma na području Osječko-baranjske županije u 2007. godini" ostalo neutrošenih 23.052,98 kuna.

Na prijedlog Osječko-baranjske županije, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi dalo je suglasnost da se preostali dio neutrošenih sredstava u iznosu od 23.052,98 kuna preusmjeri za pomoć u realizaciji projekta Caritasa Đakovačko-osječke nadbiskupije *I mi smo tu* - radionice za djecu u Belom Manastiru.

Prema izvješću Caritasa Đakovačko-osječke nadbiskupije, od rujna 2010. godine do rujna 2011. godine Centar za dijete Osijek koji djeluje u okviru Caritasa Đakovačko-osječke nadbiskupije, provodio je projekt za djecu i mlade romske nacionalnosti pod nazivom *I mi smo tu*. Provedba projekta ostvarena je uz financijsku pomoć Osječko-baranjske županije, Grada Belog Manastira i sredstava Caritasa Đakovačko-osječke nadbiskupije. Projekt se održavao u Caritasovom Centru za mlade u Belom Manastiru, jednom mjesečno putem radionica.

Opći cilj projekta bio je unaprjeđenje tjelesnog i mentalnog zdravlja djece i mladih romske nacionalnosti, kao i podizanje kvalitete života korisnika projekta. Specifični ciljevi projekta obuhvaćali su nekoliko područja: razvijanje svijesti o važnosti brige za tjelesno i mentalno zdravlje, afirmiranje kulturnog stvaralaštva djece i mladih romske nacionalnosti te stvaranje pozitivne predodžbe o Romima u lokalnoj zajednici kroz poticanje njihove integriranosti u društvo.

Korisnici projekta su bili podijeljeni u dvije skupine, obzirom na njihovu starosnu dob, odnosno od četvrte do dvadesetprve godine života. Za njihove roditelje osigurano je osobno savjetovanje o pitanjima zdravlja, odgoja, obiteljskih odnosa i razvoja djece. Stručni tim koji je sudjelovao u osmišljavanju i vođenju radionica stalni su suradnici Centra za dijete Osijek, a sastojao se od liječnice pedijatrice, medicinske sestre, psihologa, socijalnih pedagoga i odgojiteljice. Broj sudionika po pojedinoj radionici iznosio je od petnaest do dvadeset mladih, a ukupan broj sudionika iznosio je oko osamdeset mladih.

Mladi su putem radionica razgovarali o životnim vrijednostima, načinima rješavanja problema, o razvoju socijalnih vještina, načinima brige o zdravlju, o njihovom doživljaju uklonjenosti u lokalnu zajednicu, kao i o važnosti pohađanja nastave i završetka određenog stupnja obrazovanja.

Povodom Božića djeca i roditelji iz dječjeg vrtića Sjenčica iz Osijeka prikupili su odjeću i slatkiše za korisnike projekta.

Zadnja, deseta radionica održana je 12. listopada 2011. godine, uz sudjelovanje svih stručnih suradnika projekta, djelatnika ureda Caritasa Đakovačko-osječke nadbiskupije i ravnatelja vlč. Ivica Rebića. Radionica se sastojala od izrade prigodnog plakata o svim područjima o kojima se razgovaralo tijekom godine, razmjeni dojmova kao i prijedlozima oko nastavka ovakvog ili sličnog projekta. Tom prigodom djeci je podijeljena i prikladna odjeća za nadolazeće zimske dane.

Djeca i mladi romske nacionalnosti kao i stručni suradnici koji su sudjelovali u provođenju projekta doživjeli su pozitivno jednogodišnje druženje, koje je dovelo do kvalitetnijeg međusobnog upoznavanja, ali i do smanjivanja različitosti i predrasuda. Pisanom i usmenom evaluacijom po završetku projekta zaključeno je da su korisnici projekta svjesniji važnosti brige o zdravlju i uključivanja u obrazovni sustav što će utjecati i na kvalitetniji život romske zajednice na području Baranje.

U Proračunu Županije za 2011. godinu na razdjelu Upravnog odjela za zdravstvo i socijalnu skrb osigurano je 20.000,00 kuna za provedbu Akcijskog plana Desetljeća za uključivanje Roma 2005. - 2015. godine. Navedena sredstva namijenjena su za pomoć u provedbi Nacionalnog programa za Rome u dijelu koji se odnosi na zdravstveno prosvjećivanje i zdravstvenu zaštitu Roma.

Kako predstavnici romske zajednice do sada nisu pokazali interes za korištenje sredstava u svrhu provedbe projekata u okviru Akcijskog plana, navedena sredstva do sada nisu korištena.

Programom financiranja programskih aktivnosti udruga od interesa za Osječko-baranjsku županiju u 2011. godini financiran je projekt "Zdravlje bez dima i alkohola", Udruge romskog prijateljstva "Luna" s iznosom od 2.000,00 kuna.

5. PROVEDBA AKCIJSKOG PLANA DESETLJEĆA ZA UKLJUČIVANJE ROMA U PODRUČJU ZAPOŠLJAVANJA

U evidenciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje Područne službe Osijek trenutno je evidentirano 974 Roma, a od toga 505 žena. Ovaj broj Roma odnosi se na procjenu savjetodavaca, iako evidentno i dalje stoji problem što se veći broj Roma ne izjašnjava kao Romi. Najveći broj Roma živi na području Baranje što je vidljivo i iz broja Roma prijavljenih u evidenciju Ispostave Beli Manastir. Prema procjeni savjetodavaca trenutno je evidentirano 537 nezaposlenih Roma što čini 55,14% nezaposlenih Roma na evidenciji Područne službe Osijek.

Aktivnosti Područne službe

Održano je 25 sastanka u ispostavama Beli Manastir, Našice, Valpovo i Donji Miholjac na kojima su bili predstavnici udruga Roma, predstavnici lokalne samouprave i mjesnih odbora (gdje je stanovništvo pretežno romska nacionalna manjina) te ravnatelji centara za socijalnu skrb. Upoznati su sa aktivnostima koje će Hrvatski zavod za zapošljavanje Područna služba Osijek provoditi u okviru Akcijskog plana za Rome.

Otvorene su mogućnosti za zajedničko djelovanje lokalne samouprave i Zavoda u svrhu organiziranja javnih radova - Romi za Rome, budući da su u nekim gradovima i općinama u proračunu za ovu godinu predviđena određena sredstva za aktivnosti, a prvenstveno za uređenje romskih naselja. Rezultat tih svih aktivnosti je i organizacija 21 javnog rada u što je bilo uključena 171 nezaposlena osoba romske nacionalnosti, od toga 44 žene.

U 2011. godini znatno je povećan broj zaposlenih Roma u radni odnos kod poslodavaca kao i broj uključenih u sustav javnih radova.

Javni radovi su trajali do pet mjeseci (od ožujka do kolovoza 2011.) za što je Hrvatski zavod za zapošljavanje na osnovu ugovornih obveza isplatio 2.556.095,69 kn. Potrebno je naglasiti da je Hrvatski zavod za zapošljavanje Područna služba Osijek financirala 100% minimalnu plaću te doprinose na i iz plaće.

Tijekom 2011. godine poslodavci Osječko-baranjske županije zaposlili su 29 osoba pripadnika romske nacionalne manjine na tržištu rada bez financijske potpore HZZ-a.

Tablica 7.

Zaposleni Romi prema spolu i razini obrazovanja od siječnja do 30. rujna 2011.														
Područna služba Osijek	Ukupan broj zaposlenih Roma	Ukupan broj zaposlenih žena Romkinja	Bez škole i nezavršena osnovna škola		Osnovna škola		SŠ za zanimanja do 3 god. i škola za KV i VKV radnike		SŠ za zanimanja u trajanju od 4 i više godina i gimnazija		Viša škola, I. stupanj fakulteta i stručni studij		Fakulteti, akademije, magisterij, doktorat	
			Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene
			71	24	39	14	25	8	6	1	0	0	1	1

Romske udruge su se obvezale da će motivirati svoje članove za aktivnosti koje će provoditi Zavod, a posebnu pozornost će posvetiti aktivnosti završavanja osnovne škole i stjecanja prvog zanimanja nezaposlenih Roma.

Nezaposleni Romi po spolu

Broj evidentiranih nezaposlenih osoba, gledajući cijelu Područnu službu, pokazuje veću nezaposlenost žena Romkinja. Nezaposlene Romkinje čine 53,7% svih nezaposlenih Roma na području Ispostave.

Tablica 8.

Broj evidentiranih nezaposlenih Roma po spolu								
Područna služba Osijek	dob						Ukupno	žene
	do 25		25-45		45 i više			
	ukupno	žene	ukupno	žene	ukupno	žene		
	336	182	363	196	278	127	974	505

Nezaposlenih Roma do 25 godina je 34,49%, Roma u dobi između 25 do 45 godina je 37,26%, a iznad 45 godina je 28,54%.

Tablica 9.

Broj nezaposlenih Roma prema razini obrazovanja												
Područna služba Osijek	bez škole i nezavršena osnovna škola		osnovna škola		SŠ do 3 god.		SŠ do 4 god. i gimnazija		viša i visoka škola		ukupno	žene
	673	366	253	120	36	12	8	6	1	1		
	673	366	253	120	36	12	8	6	1	1	974	505

Od evidentiranih Roma 69,09% nema završenu osnovnu školu, 25,97% ima završenu osnovnu školu, samo 45 nezaposlenih Roma ima završeno neko srednjoškolsko obrazovanje i oni čine 4,62%. Prvi put je evidentirana osoba s završenom višom školom ili fakultetom. Prvi puta imamo blago povećanje evidentiranih roma s završenom osnovnom školom.

Radi završavanja osnovne škole 21 Rom upućen je na pohađanje nastave.

Održano je 14 grupnih informiranja za 96 Roma sa završenom osnovnom i srednjom školom radi pripreme za eventualna stručna osposobljavanja, a rezultat toga je uključivanje pet nezaposlenih osoba romske nacionalnosti u program osposobljavanja za zanimanja pomoćni zidar, pomoćni monter suhe gradnje i pomoćni soboslikar ličilac.

Nezaposleni Romi i profesionalni plan

Svi nezaposleni Romi prijavljeni Zavodu imaju zaključeni profesionalni plan. Kako se radi o izrazito neobrazovanoj strukturi i strukturi dugotrajno nezaposlenih s malo znanja i vještina za tržište rada, preferirana zanimanja za zapošljavanje su niže složenosti: skupljač sekundarnih sirovina, pomoćni radnik, ratarski radnik i pomoćni građevinski radnik.

Tablica 10.

Broj Roma uključenih u aktivnosti										
Područna služba Osijek	Grupno informiranje		Individualno savjetovanje		Radionice					
					"Metode samoprocjene"		"Kako tražiti posao"		"Kako se pripremiti za razgovor s poslodavcem"	
	ukupno	žene	ukupno	žene	ukupno	žene	ukupno	žene	ukupno	žene
	575	308	753	392	7	2	7	2	7	2

U razdoblju do 30. rujna 2011. godine odrađene su navedene aktivnosti, a za upućivanje nezaposlenih Roma iznad 45 godina starosti na utvrđivanje preostale radne sposobnosti Zavod za zapošljavanje očekuje daljnje naputke.

Problemi zapošljavanja romske nacionalne manjine su višestruki. S jedne strane vrlo loša obrazovna struktura koja otežava pristup tržištu rada, te nespremnost za dodatno obrazovanje i stjecanje kvalifikacija, a s druge strane nedovoljna senzibilizacija javnosti, posebno poslodavaca za zapošljavanje.

Posebnu pozornost treba posvetiti samozapošljavanju kao jednom od mogućih oblika zapošljavanja. Potrebno je pružiti potporu i potaknuti na pokretanje posla te provoditi savjetovanja i informiranja o legalnom poslovanju.

U svim mjerama i aktivnostima treba se rukovoditi individualiziranim pristupom prema nezaposlenoj osobi, definirati individualni plan traženja posla, te pratiti izvršenje dugotrajnih aktivnosti.

Mjere i aktivnosti se trebaju financirati iz redovnih aktivnosti Hrvatskog Zavoda za zapošljavanje, te treba nastaviti s praksom da se dio sredstava iz Nacionalnog plana za poticanje zapošljavanja osigura isključivo za mjere i aktivnosti iz Nacionalnog programa te je strateškim planiranjem državnog proračuna za sljedeće godine povećan iznos sredstava u odnosu na osigurana sredstava od 6.000.000,00 kn u 2011. godini. Tako je za 2012. godinu procjena iznosa od 8.000.000,00 kn, a za 2013. godinu 10.000.000,00 kn.

b)

**PRIJEDLOG AKCIJSKOG PLANA
ZA ROME NA PODRUČJU
OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE
U 2012. GODINI**

U cilju daljnje provedbe Nacionalnog programa za Rome i Akcijskog plana Desetljeća za uključivanje Roma, županije u Republici Hrvatskoj na području kojih živi veći broj pripadnika romske nacionalne manjine donose akcijske planove (za sljedeću kalendarsku godinu), koji trebaju sadržavati mjere za rješavanje pitanja iz njihove nadležnosti. Tako i Skupština Osječko-baranjske županije svake godine donosi godišnji planski dokument koji, osim planiranja potrebnih mjera i aktivnosti, omogućuje planiranje potrebnih sredstava, kao i odgovarajuću potporu iz Državnog proračuna Republike Hrvatske.

Akcijski plan sadrži mjere i aktivnosti u području prostornog uređenja koje su Upravnom odjelu za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša, kao svoje prijedloge, uputile jedinice lokalne samouprave s područja naše Županije u kojima živi veći broj pripadnika Roma.

Nadalje, Plan sadrži mjere zdravstvene zaštite, kao i mjere vezane uz područje prosvjete i kulture predložene od strane nadležnih upravnih tijela Županije. U Proračunu Osječko-baranjske županije, razdjelu Upravnog odjela za zdravstvo i socijalnu skrb, za provedbu Akcijskog plana Desetljeća za uključivanje Roma 2005. - 2015. godine planiraju se sredstva namijenjena za pomoć u provedbi Nacionalnog programa za Rome u dijelu koji se odnosi na zdravstveno prosvjećivanje i zdravstvenu zaštitu Roma.

Nacionalnim programom za Rome definirane su mjere iz nadležnosti Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, tj. aktivnosti kojima su obuhvaćene nezaposlene osobe romske nacionalnosti, a čime se nastoji utjecati na njihovo što brže uključivanje na tržište rada. Područna služba Osijek provodi niz aktivnosti i mjera koje će se nastaviti provoditi i tijekom 2012. godine.

Slijedom navedenoga predlaže se donošenje Akcijskog plana za Rome na području Osječko-baranjske županije u 2012. godini, koji u prijedlogu glasi:

Temeljem članka 30. točka 24. Statuta Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/95., 2/97., 3/99., 3/01., 8/01., 9/03., 13/05., 2/06., 5/09. i 16/09.), a u svezi s Nacionalnim programom za Rome Vlade Republike Hrvatske i Akcijskim planom Desetljeća za uključivanje Roma 2005. - 2015. Vlade Republike Hrvatske, Skupština Osječko-baranjske županije donijela je na _____ sjednici _____ 2011. godine

AKCIJSKI PLAN

za Rome na području Osječko-baranjske županije u 2012. godini

I.

U svrhu provedbe Nacionalnog programa za Rome i Akcijskog plana Desetljeća za uključivanje Roma 2005. - 2015., ovim Planom se na području Osječko-baranjske županije utvrđuju mjere, aktivnosti, nositelji, rokovi, potrebna sredstva i izvori financiranja za mjere koje će se realizirati u 2012. godini, za područja prostornog uređenja, prosvjete i kulture, zdravstva i zapošljavanja.

II.

U području prostornog uređenja provodit će se sljedeće mjere:

Red. br.	Mjere	Nositelji	Potrebna sredstva/kn	Izvori financiranja
1.	Rekonstrukcija prometnice u Ulici Petra Berislavića	Grad Beli Manastir	1.850.000,00	Državni proračun
2.	Izrada parcelacijskog elaborata u obuhvatu UPU dijela Ulice Marka Oreškovića u Bistrincima	Republika Hrvatska Grad Belišeće	70.000,00 30.000,00	Državni proračun Proračun Grada Belišća
	Izrada projektne dokumentacije za izgradnju komunalne infrastrukture u Bistrincima - obuhvat UPU dijela Ulice Marka Oreškovića	Republika Hrvatska Grad Belišeće	200.000,00	Državni proračun Proračun Grada Belišća
3.	Izgradnja pješačkog mosta - Vukojevci, Ulica Braće Radića	Republika Hrvatska Grad Našice	od 250.000,00 do 300.000,00	Državni proračun Proračun Grada Našica
4.	Legalizacija objekta u Vinogradskoj ulici 121	Republika Hrvatska Grad Osijek	250.000,00	Državni proračun Proračun Grada Osijeka
	Legalizacija objekta u Vinogradskoj ulici 140	Republika Hrvatska Grad Osijek	250.000,00	Državni proračun Proračun Grada Osijeka
	Legalizacija postojećih objekata - Tenja, Ulica M. Vlačića 1-7	Republika Hrvatska	194.000,00	Državni proračun Proračun Grada Osijeka
5.	Dodjela zamjenske građevine	Republika Hrvatska Grad Valpovo	70.000,00 50.000,00	Državni proračun Proračun Grada Valpova

6.	Rekonstrukcija Ružine ulice u Vardarcu	Republika Hrvatska Općina Bilje	2.000.000,00	Državni proračun Integralni razvoj lokalne zajednice - EIB II
	Izgradnja infrastrukture	Republika Hrvatska Općina Bilje	1.000.000,00	Državni proračun
	Izgradnja stambenih građevina	Republika Hrvatska	3.000.000,00	Državni proračun
7.	Izrada idejnih i glavnih projekata za kuće u Ulici N.Š. Zrinskog u Dardi, završetak gradnje Kulturnog centra Roma Baranje	Republika Hrvatska Općina Darda	1.500.000,00	Državni proračun
	Otkup zemljišta u Ulici Jablanova	Republika Hrvatska Općina Darda	100.000,00	Državni proračun
	Otkup zemljišta i izgradnja infrastrukture - dio oko groblja	Republika Hrvatska Općina Darda	800.000,00	Državni proračun
8.	Izgradnja infrastrukture - asfaltne ceste i javne rasvjete u naselju Bolman, dio Ulice S. Bertić	Republika Hrvatska Općina Jagodnjak Komunalno poduzeće	od 1.500.000,00 do 1.750.000,00	Državni proračun
	Dovršetak infrastrukture u dijelu Vijenca Nikole Tesle do naselja "Ekonomija"	Republika Hrvatska Općina Jagodnjak Komunalno poduzeće	1.400.000,00	Državni proračun
	Izrada projektne dokumentacije za izgradnju komunalne infrastrukture u Bolmanu	Republika Hrvatska Općina Jagodnjak Komunalno poduzeće	250.000,00	Državni proračun Proračun Općine Jagodnjak
9.	Izrada UPU-a "Jugoistok" Kneževi Vinogradi	Općina Kneževi Vinogradi	80.000,00	Proračun Općine Kneževi Vinogradi
	Izrada idejnih projekata kao podloge za parcelaciju	Općina Kneževi Vinogradi	150.000,00	Državni proračun
	Otkup novoformiranih čestica	Općina Kneževi Vinogradi	60.000,00	Državni proračun
10.	Rekonstrukcija stambene građevine - naselje Beničaci - Kralja Tomislava 13	Republika Hrvatska Općina Magadenovac	od 30.000,00 do 40.000,00	Državni proračun
11.	Sanacija lokalne ceste u romskom naselju u Torjancima	Republika Hrvatska Općina Petlovac	2.000.000,00 300.000,00	Državni proračun Proračun Općine Petlovac
	Otkup zemljišta, izgradnja infrastrukture, izgradnja stambenih građevina u naselju Torjanci, Dravska ulica	Republika Hrvatska Općina Petlovac Komunalna poduzeća	od 6.588.500,00 do 7.420.000,00	Državni proračun
12.	Otkup zamjenskih stambenih građevina (Budimci)	Republika Hrvatska Općina Podgorač	100.000,00	Državni proračun
	Izgradnja infrastrukture, rekonstrukcija postojećih građevina (naselje Podgorač - dio Strossmayerove ulice)	Republika Hrvatska Općina Podgorač	250.000,00	Državni proračun

III.

U području zdravstva provodit će se sljedeće mjere:

Red. br.	Mjere	Nositelji	Rok	Potrebna sredstva/kn	Izvori financiranja
1.	Zdravstveno prosvjeđivanje i zdravstvena zaštita Roma	Osječko-baranjska županija, Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb	2012. godina	20.000,00	Proračun Županije

IV.

U području prosvjete i kulture provodit će se sljedeće mjere:

Red. br.	Mjere	Nositelji	Rok	Potrebna sredstva/kn	Izvori financiranja
1.	Dopunsko učenje hrvatskog jezika učenika koji ne mogu pratiti nastavu (prema potrebi)	osnovne škole s područja Osječko-baranjske županije koje pohađaju Romi	tijekom školske godine	cca 50.000,00 kuna	Državni proračun (putem Proračuna Županije)
2.	Njegovanje elemenata nacionalne kulture Roma	romska vijeća, udruge pripadnika Roma, Županija	tijekom 2012. godine	raspodjela po natječaju	Državni proračun (putem Proračuna Županije)

V.

U području zapošljavanja provodit će se sljedeće mjere:

Red. br.	Mjere	Nositelji	Rok	Izvori financiranja
1.	Povećanje zapošljivosti romske nacionalne manjine kroz uključivanje u obrazovanje i pripremu za zapošljavanje	HZZ Područna služba Osijek, vijeća i udruge Roma, poslodavci	tijekom 2012. godine	Državni proračun (putem Hrvatskog zavoda za zapošljavanje)
2.	Osiguranje veće uključenosti mladih nezaposlenih osoba romske populacije na tržištu rada, te smanjiti broj mladih osoba bez radnog iskustva	HZZ Područna služba Osijek, vijeća i udruge Roma	tijekom 2012. godine	Državni proračun (putem Hrvatskog zavoda za zapošljavanje)
3.	Osiguranje bolje uključenosti nezaposlenih Romkinja na tržište rada	HZZ Područna služba Osijek, vijeća i udruge Roma, poslodavci	tijekom 2012. godine	Državni proračun (putem Hrvatskog zavoda za zapošljavanje)
4.	Osiguranje bolje zapošljivosti i uključenost dugotrajno nezaposlenih Roma i onih kojima prijete dugotrajna nezaposlenost	HZZ Područna služba Osijek, vijeća i udruge Roma	tijekom 2012. godine	Državni proračun (putem Hrvatskog zavoda za zapošljavanje)
5.	Omogućavanje uključivanja Roma u program samozapošljavanja	HZZ Područna služba Osijek, vijeća i udruge Roma	tijekom 2012. godine	Državni proračun (putem Hrvatskog zavoda za zapošljavanje)
6.	Kontinuirano istraživanje o mogućnosti zapošljavanja Roma	HZZ Područna služba Osijek, Udruge Roma	tijekom 2012. godine	Državni proračun (putem Hrvatskog zavoda za zapošljavanje)

VI.

Ovaj Plan dostavit će se Povjerenstvu za praćenje provedbe Nacionalnog programa za Rome i Uredu za nacionalne manjine Vlade Republike Hrvatske, a provodit će se nakon što budu osigurana sredstva iz Državnog proračuna.

VII.

Ostvarivanje ovoga Plana poticat će i pratiti upravna tijela Županije nadležna za poslove prostornog uređenja, prosvjete i kulture te zdravstva te Hrvatski zavod za zapošljavanje Područna služba Osijek.

VIII.

Ovaj Plan bit će objavljen u "Županijskom glasniku".

Klasa:
Urbroj:

Predsjednik
mr.sc. Zlatko Maksimović